

Jaarverslag
Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers

2012

Karakteristieken van het pensioenfonds

Profiel

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers ('het fonds'), statutair gevestigd te Haarlemmermeer is opgericht op 24 augustus 1982. De laatste statutenwijziging was op 28 april 2010. Het fonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41223581. Het fonds is een ondernemingspensioenfonds en heeft tot doel uitvoering te geven aan het pensioenreglement.

Organisatie

Bestuur

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittingsduur
Dhr. R. Bosma	Voorzitter	Werknemer	15-11-1990	01-06-2013
Dhr. H. Knoors		Werkgever	01-12-2001	31-10-2012
Dhr. P. Maree	Penningmeester	Werkgever	13-04-1999	Onbepaald
Mevr. S.P. Braam	Secretaris	Werkgever	01-03-2011	Onbepaald
Dhr. D. Evers		Werknemer	01-10-2002	01-11-2015
Dhr. W.J. van Gemert		Werknemer	01-10-2004	01-10-2014
Dhr. D. Van Mechelen		Werkgever	01-11-2012	01-02-2013

In het verslagjaar is de bestuurssamenstelling gewijzigd: dhr. Knoors is eind 2012 opgevolgd door dhr. Van Mechelen. Wegens het aanvaarden van de functie van financieel directeur zal dhr. Van Mechelen begin 2013 zijn functie als bestuurslid SPTV neerleggen. Het bestuur van het fonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer, pensioenadministratie en bestuursondersteuning. Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de Pensioenwet verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het fonds wordt gevormd door de voorzitter, penningmeester en de secretaris. Alle operationele besluiten worden voorgelegd aan ten minste één medebestuurder. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het fonds, in overeenstemming met de vastlegging in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN).

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is op 1 oktober 2007 ingesteld en als volgt samengesteld:

- Dhr. J.W. Bouquet namens de actieve deelnemers (voorzitter)
- Dhr. H. Dikkers namens de pensioengerechtigden
- Dhr. R. Huijsman namens de werkgever

De belangrijkste taken van het verantwoordingsorgaan zijn:

- een oordeel geven over het handelen van het bestuur
- een oordeel geven over het uitgevoerde beleid
- een oordeel geven over de beleidskeuzes voor de toekomst
- het beoordelen van de jaarrekening

Het reglement van het verantwoordingsorgaan is na het positieve advies van het verantwoordingsorgaan in mei 2008 vastgesteld.

Intern toezicht

Voor het intern toezicht is gekozen voor een visitatiecommissie die eens in de drie jaar de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkingsgraad van) het pensioenfonds beoordeelt. In 2011 heeft het intern toezicht plaats gevonden. In 2013 is het volgende intern toezicht gepland.

Deelnemersraad

De deelnemersraad is samengesteld uit deelnemers en gepensioneerden en vergadert tweemaal per jaar samen met het bestuur. Bij belangrijke wijzigingen, zoals omschreven in de ABTN en het reglement van de deelnemersraad vraagt het bestuur advies aan de deelnemersraad.

De volgende personen hebben zitting in de deelnemersraad:

- Dhr. A. Bennink
- Dhr. J. Brouwer
- Dhr. C.H. Damen (voorzitter)
- Dhr. A. Moquette
- Dhr. J.O. Lafour
- Dhr. R. Van der Linden (namens de pensioengerechtigden).

In 2012 is de samenstelling gewijzigd, de heren P. Maussen en P. Klein Breteler zijn statutair afgetreden. De heren A. Moquette en J.O. Lafour zijn toegetreden tot de deelnemersraad.

Het huishoudelijk reglement van de deelnemersraad is na het positieve advies van de deelnemersraad in de loop van 2012 aangepast en opnieuw vastgesteld.

Uitvoeringsorganisatie

De pensioenafspraken zijn sinds 1 januari 2002 herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V. (Aegon). Per 1 januari 2008 is het contract voor 5 jaar verlengd tot eind 2012.

Hiervoor betaalt het fonds periodieke gelijkblijvende jaarpremies tot uiterlijk de ingangsdata van de ouderdomspensioenen. Aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering van vóór 2002 zijn herverzekerd bij de Reassurantie Maatschappij Nederland N.V.; aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering ingegaan na 2001 zijn herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V. In de loop van 2012 is een voortzetting van het contract met Aegon overeengekomen voor het jaar 2013.

Het vermogensbeheer is ondergebracht bij AEGON Asset Management (Aegon AM) en ING Investment Management (ING IM).

De uitvoeringsorganisaties beschikken over ISAE 3402 rapportages, welke inmiddels door Aegon AM en ING IM aan het fonds verstrekt zijn.

Beleggingscommissie

Na de overdracht van het vermogensbeheer naar een externe partij heeft het bestuur een beleggingscommissie opgericht met als doelstelling het monitoren van de vermogensbeheerders, het uitvoeren van een beleggingsbeleid ten opzichte van de strategische benchmark en het opstellen van het beleggingsplan.

De commissie is samengesteld uit leden van het bestuur, te wetende penningmeester de heer Marée en de heer Evers, met een stemverhouding conform het bestuursreglement. Daarnaast kunnen externe deskundigen benoemd worden; deze hebben geen stem.

Compliance officer

Sinds eind 2010 heeft Mevrouw Donker (adviseur Arbeidszaken Transavia) de rol van compliance officer op zich genomen.

Externe ondersteuning

Het fonds wordt bijgestaan op het gebied van actuariële zaken en risicobeheersing op lange termijn door een externe adviserende actuaris van AON/Hewitt. In 2012 is dat de heer R. Hagoort. Daarnaast is voor

de uitvoering van de Asset Liability Management (ALM) studie de ondersteuning gebruikt van Edmond Halley en Lane, Clark & Peacock. De ALM studie is in 2010 in gang gezet en is in het begin van 2011 afgerond. Begin 2012 zijn de resultaten daarvan gedeeld met sociale partners. Ten aanzien van de contactverlenging met Aegon is het fonds in 2012 geadviseerd door triple A.

Kerncijfers

Bedragen in €	2012	2011
Aantal verzekerden		
Actieve deelnemers (incl. arbeidsongeschikten)	505	510
Premievrije rechten ('slapers')	78	78
Pensioengerechtigden	88	85
Nabestaanden en wezen	12	13
	683	686
Reglementvariabelen		
Indexatie actieven	1,58%	0,96%
Indexatie inactieven	1,54%	1,43%
Pensioenuitvoering		
Feitelijke premie	16.180.002	15.637.989
Kostendekkende premie	21.331.890	17.357.499
Gedempte premie	13.861.648	13.113.355
Uitvoeringskosten	128.992	127.633
Garantiekosten	2.292.333	1.925.850
Uitkeringen	6.328.529	6.156.365
Vermogenssituatie en solvabiliteit		
Pensioenvermogen	368.014.388	323.463.145
Pensioenverplichtingen	328.744.968	290.907.346
Aanwezige dekkingsgraad	111,9%	111,2%
Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)	100,1%	100,1%
Voorziening pensioenverplichting		
Actieve deelnemers	196.800.534	169.399.832
Beroepsongeschikte deelnemers	16.202.799	13.977.209
"Slapers"	10.457.954	10.125.350
Gepensioneerden	105.283.681	97.404.955
Pensioenverplichtingen	328.744.968	290.907.346
Beleggingsportefeuille		
Zakelijke waarden	102.682.486	91.679.354
Vastrentende waarden	198.844.339	161.633.144
	301.526.825	253.312.498
Beleggingsperformance		
Beleggingsrendement incl. LDO	16,3%	9,5%
Rendement excl. LDO	13,6%	2,5%
Benchmark excl. LDO	11,8%	2,4%

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan (VO) van het fonds is op 1 oktober 2007 ingesteld. Bij oprichting is een reglement vastgesteld op basis van de uitgangspunten van Pension Fund Governance. Hierbij zijn de frequentie van het overleg met het bestuur, de te behandelen onderwerpen met betrekking tot het beleid en de verantwoording van het orgaan vastgesteld.

Het VO is in 2012 vier maal met het bestuur bijeen gekomen. Het VO heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennisgenomen van de notulen van de bestuursvergaderingen in 2012 en het jaarverslag inclusief de jaarrekening 2012. Tevens heeft het VO kennis genomen van de accountants- en actuariële verklaring. Gedurende 2012 heeft het VO geen cursussen gevolgd.

Bevindingen en conclusie

Het VO heeft de volgende bevindingen/opmerkingen:

1. In de planning met betrekking tot het opstellen van het jaarverslag en jaarrekening 2012 is de aanlevering van de stukken evenals in 2011 tijdig geweest. Dit geeft het VO de ruimte om de stukken te bestuderen en zich een oordeel te vormen.
2. In 2012 hebben de vele veranderingen in het pensioenlandschap en het aflopen van het garantie contract ultimo 2012 veel aandacht van het bestuur gevergd. Uiteindelijk is ervoor gekozen het garantie contract bij Aegon te verlengen met één jaar. Ook in de eerste maanden van 2013 bestaan er nog veel onzekerheden in het pensioenlandschap en de politieke besluitvorming daaromtrent. De kans dat ook 2014 als een overgangsjaar moet worden bestempeld wordt daarmee groter. Daarbij zal het bestuur wederom de afweging moeten maken tussen een korte termijn verlenging of een wat stabielere lange termijn afspraak die uiteraard wel onderhevig zal zijn aan wettelijke voorgeschreven veranderingen in een later stadium. Het VO vraagt het bestuur haar in dit afwegingsproces met regelmaat op de hoogte te houden.
3. In de jaarrekening 2012 is aangegeven dat de kostendekkende premie, evenals in voorgaande jaren, significant boven de actuele premie uitkomt. Het VO vraagt hiervoor de onverminderde aandacht van het bestuur, doch realiseert zich dat dit primair een onderwerp is voor de onderhandelingen tussen CAO partijen.
4. De demografische ontwikkelingen binnen het fonds laten zien dat de afgelopen jaren geen nieuwe toetredingen hebben plaatsgevonden. De gemiddelde leeftijd van het deelnemersbestand neemt toe. Dit kan invloed krijgen op toekomstige financiering van de verplichtingen van het fonds. Het VO vraagt de aandacht van het bestuur hiervoor.
5. SPTV beschikt over een gedegen communicatieplan. Het bestuur heeft aangegeven dat het, als gevolg van ICT technische redenen, nog altijd niet volledig in staat was om de pensioenwebsite actueel te houden. Het VO doet een herhaald beroep op het bestuur om een adequate invulling te geven aan de uitvoering van het communicatieplan.
6. Het VO vraagt het bestuur met ingang van 2013 een actielijst bij te houden waarmee de opvolging van de door het VO geadresseerde punten kan worden bewaakt.
7. Het VO dankt het bestuur voor de constructieve samenwerking gedurende 2012. Ook in 2013 zal het VO het bestuur blijven consulteren met betrekking tot genomen bestuursbesluiten of er een terdege afweging is gemaakt tussen de verschillende belangen (actieven, inactieven, werkgever en het bestuur) en een toetsing tegen de kaders (zoals pensioenfondsen reglementen/statuten, uitvoeringsovereenkomst, pensioenwet) heeft plaatsgevonden.

Het VO komt tot de volgende conclusie:

Na beoordeling van het jaarverslag 2012, de verstrekte bestuursverslagen over 2012 en de toelichting van het bestuur over haar gevoerde beleid en beleidskeuzes voor de toekomst, geeft het VO hierbij een

positief oordeel over het jaarverslag 2012 van de Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers en het gevoerde beleid door het bestuur.

Het VO geeft hierbij gevolg aan het gestelde in artikel 4 lid 1 van het reglement verantwoordingsorgaan.

Schiphol, 21 juni 2013

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers
Het verantwoordingsorgaan

Verslag van het bestuur

Hoofdpijnen

Het afgelopen jaar is aan de volgende hoofdpunten aandacht besteed:

- Deskundigheidsplan en opleiding
- Communicatieplan
- Gevolgen van de kredietcrisis
- voortzetting herverzekeringscontract voor 2013.
- Risicomanagement
- Secretariële ondersteuning
- Wetsvoorstel versterking pensioenfondsbestuur
- Aanpassing beleggingsmandaat vrij vermogen.

Riskmanagement

In 2010 is een risicoanalyse van het fonds geïntroduceerd. Hiervoor is het FIRM model (Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode) van DNB gebruikt. Het bestuur krijgt hierdoor een beter inzicht in de potentiële risico's waar het fonds mee te maken heeft. Er zijn in totaal 12 risicodomeinen gedefinieerd. Per risico zijn controls cq acties gedefinieerd en is een lid van het bestuur benoemd als risicobeheerder. Vijf domeinen uit de risksheet komen naar voren met een hoog, of verhoogd risico:

- Rente risico.
- Rating Aegon
- Verzekeringstechnische risico's zoals sterfte en arbeidsongeschiktheid.
- Continuïteit bedrijfsvoering
- Juridische risico's

De risico's worden in het bestuur besproken en waar nodig maatregelen getroffen. In 2011 is de lijst met prioriteiten vastgesteld. Daarbij zijn enkele aanpassingen in de mate van risico aangebracht. Het rente risico is ondanks de al gedaalde rente verhoogd evenals het marktrisico. De categorieën CDC karakter en herverzekeringsrisico zijn toegevoegd. Dit laatste met het oog op het aflopende contract eind 2012. In 2012 zijn geen wijzigingen in het risicoprofiel aangebracht.

Samenwerking

Samenwerking met het Multi OPF van het gecombineerde Transavia pensioenfonds Stichting Pensioenfonds Transavia Grondpersoneel (SPTG) en Stichting Pensioenfonds Transavia Cabinepersoneel (SPTC), vanaf 1 januari 2012 het SPTGC vindt op veel gebieden plaats, zoals: opleiding en training, communicatie, governance, prijsafspraken met adviseurs, het uitvoeren van studies en het vervaardigen van formele stukken. Dit jaar is samengewerkt in werkgroepverband bij het onderzoek naar de samenwerking met de KLM pensioenfonds en de onderhandelingen over het contract voor de herverzekering.

Communicatie

In april is de UPO 2012 naar de deelnemers verstuurd ditmaal is er ook de mogelijkheid geboden om dit digitaal naar de deelnemer te laten verzenden.

De website van het pensioenfonds is gebruikt om actuele informatie te publiceren en standaardinformatie actueel te houden.

Evenals vorig jaar is in samenwerking met Aegon een serie voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd waarbij de regeling en actuele ontwikkelingen aan bod kwamen. Deze bijeenkomsten voldeden goed aan de verwachtingen van deelnemers en werden als zeer nuttig ervaren. Bij deze gelegenheid is tevens de aandacht gevestigd op de Aegon pensioensite waar deelnemers, met actuele gegevens, individueel hun pensioensituatie kunnen bekijken.

Activiteiten bestuursjaar 2012

In het verslagjaar zijn elf bestuursvergaderingen gehouden. Daarnaast heeft het bestuur vier keer overleg gevoerd met het verantwoordingsorgaan en vier keer met deelnemersraad. In kleiner verband is het dagelijks bestuur tussentijds bijeen geweest om de onderwerpen voor de bestuursvergaderingen voor te bereiden en actiepunten aan te pakken.

Eens per kwartaal vond overleg plaats met de verzekeraar Aegon. De verschillende procedures met betrekking tot ingaande pensioenen, beroepsongeschiktheidspensioenen en andere uitvoeringszaken zijn daarbij besproken. Dit betreft het administratieve werk en is van belang om tijdig en zonder klachten tot uitkering over te gaan. Een goede afstemming met de administratie van Transavia is daarbij zeer belangrijk. Er zijn bij dit overleg geen tekortkomingen of bevindingen geconstateerd.

De beleggingscommissie van het fonds heeft diverse malen met Aegon IM overlegd over haar beleggingsperformance en de wijze waarop het garantiecontract, dat het fonds heeft afgesloten met Aegon, zo effectief mogelijk kan worden ingevuld.

In 2009 heeft het bestuur besloten om het vrije vermogen dat thans onderdeel uitmaakt van het Aegon depot, separaat te beleggen. Bovendien heeft het bestuur het risico en rendementsverhouding van het te beleggen vrije vermogen bepaald gelet op de doelstelling van het fonds en de functie van het vrije vermogen. Verder heeft het bestuur besloten om in het kader van risicospreiding het deel van het vrije vermogen dat bij ING in aandelen is belegd bij ING IM te continueren. Sinds mei 2010 is het overige deel van het vrije vermogen met een eigen beleggingsmandaat ondergebracht bij Aegon AM. Het beleggingsmandaat voor dit vermogen is verder uitgewerkt en geschikt gemaakt voor opname in de ABTN. Met Aegon zijn voorbereidingen getroffen om het beleggingsmandaat verder aan te passen vanwege de ontwikkelingen op de financiële markten.

Het bestuur is vier keer met het verantwoordingsorgaan (VO) bijeen geweest. Naast de formele rol die het VO heeft bij het behandelen van het jaarverslag heeft het bestuur ook de gevolgen van de kredietcrisis besproken. Het separaat beleggen van het vrije vermogen, de ontwikkelingen op het gebied van samenwerking tussen de drie fondsen van Transavia Airlines C.V. en de voortgang van het contract 2013 zijn ook besproken met het VO. Verder is het VO ingelicht over de adviesaanvraag bij de deelnemersraad m.b.t. de financiering van de kostendekkende premie voor 2013.

Met de deelnemersraad is vier keer overleg geweest. Met de raad zijn lopende zaken besproken waaronder de gang van zaken met het BOP en de beleggingsperformance van de verschillende vermogens. Het reglement is herzien en aangepast. Met de DR is uitvoerig aandacht besteed aan het herverzekeringstraject.

Eind 2012 liep het herverzekeringscontract met Aegon af. De voorbereidingen voor een nieuw contract zijn in de loop van 2011 begonnen. Voor het traject 2013 is als adviseur triple A aangetrokken om het bestuur inhoudelijk bij te staan bij de keuzes voor de verschillende opties.

Onderzocht zijn de volgende varianten:

- Voorzetting van het herverzekeringscontract bij Aegon.
- Een nieuw herverzekeringscontract afsluiten bij een andere verzekeringsmaatschappij.
- Onderbrengen van het reglement bij KLM Pensioenfonds vliegend personeel.
- Overgang in eigen beheer.
- Liquidatie en rechtstreeks verzekerde regeling.

Bij de genoemde mogelijkheden is ook nog de keuze onderzocht tussen premievrij achterlaten van de opgebouwde aanspraken en het overdragen van de aanspraken.

In werkgroepverband is veelvuldig overleg gepleegd om de verschillende opties tegen elkaar af te wegen en tot een besluit te komen. Nadat de opties van onderbrengen van de Transavia fondsen bij de KLM fondsen was afgefallen werd gekozen voor een voortzetting van het contract met Aegon voor één jaar. Dat is eind 2012 uitonderhandeld met Aegon. Vanwege de eerder genoemde effecten van de lage rente stand en de hogere levensverwachting zal ook een voortzetting van het contract vanaf 2013 een fors hogere premiebijdrage vergen.

Dat heeft er toe geleid dat sociale partners hebben afgesproken dat voor het jaar 2013 in de premie geen rekening wordt gehouden met de onvoorwaardelijke indexatie. Deze wordt daarmee

voorwaardelijk. Daarmee is er nog een marginaal tekort op de kostendekkende premie die wordt gefinancierd uit het premieoverschot van voorgaande jaren.

Er zijn verschillende bijeenkomsten geweest met de voorzitters van de twee fondsen. De bedoeling is om te kijken hoe er efficiënter kan worden omgegaan met de beschikbare mankracht, deskundigheid en kosten ook is wederzijds input geleverd op de procesgang van de contractverlenging waarmee beide fondsen dit jaar belast zijn geweest.

In 2012 zijn geen extra opleidingen gevolgd. Dat staat wel in de planning voor begin 2013. Dan zal opleiding niveau 2 en bestuursevaluatie op het programma staan.

De in 2010 ontwikkelde risicoanalyse op basis van FIRM is voor SPTV vertaald naar het 'operational risk sheet'. Na de aanpassingen in 2011 is de risicoanalyse in 2012 niet gewijzigd.

Als adviseur van AON/Hewitt is dhr. Hagoort het hele jaar verbonden geweest aan het fonds.

Het bestuur heeft in bestuursvergaderingen specifiek stil gestaan bij de aanbevelingen die door de certificerend actuaire in zijn rapport over boekjaar 2011 zijn gedaan. De voortgang die hierbij geboekt is en de maatregelen die genomen zijn, zijn als volgt:

- Per 1 januari 2012 zijn nieuwe parameters (voor verwacht rendement) van kracht. Advies was om te onderzoeken of de huidige gedempte disconteringsvoet past binnen de nieuwe maximaal te hanteren parameters.

De systematiek van de gedempte kostendekkende premie heeft veel aandacht gehad van het bestuur. In het kader van de verlenging van de herverzekeringsovereenkomst zijn de gevolgen voor de financiering van het pensioenfonds geanalyseerd. In 2012 is de feitelijke premie hoger dan de gedempte premie. Omdat de gedempte premie in 2013 als gevolg van de gedaalde marktrente zal stijgen, is als gezegd de onvoorwaardelijke indexatie voorwaardelijk gemaakt. Hierdoor zal de premie ook in 2013 kostendekkend zijn. Het bestuur zal ook in 2013 onverminderd aandacht geven aan de toereikendheid van de premie. Het bestuur heeft het voornemen om in de loop van 2013 een nieuwe continuïteitsanalyse te laten uitvoeren waarin geanalyseerd wordt of er consistentie is tussen premiebeleid toeslagbeleid en beleggingsbeleid.

- In de ABTN en de herverzekeringsovereenkomst worden verschillende leeftijdsterugstellingen gehanteerd.

Het bestuur heeft besloten dat de ABTN op dit punt aangepast wordt in overeenstemming gebracht wordt met de herverzekeringsovereenkomst.

- Advies van de certificerend actuaire was om het premiebeleid tijdig te herzien in het licht van de verlenging van de herverzekeringsovereenkomst per 1 januari 2013.

De financiering van het pensioenfonds en de toereikendheid van de kostendekkende premie heeft in 2012 als gezegd veel aandacht van het bestuur gehad. Dit zal gecontinueerd worden in 2013, waarbij specifiek ook de consequenties voor 2014, als de huidige herverzekeringsovereenkomst na de 1-jarige verlenging ultimo 2013 expireert, worden betrokken.

- Uit de continuïteitsanalyse blijkt dat de verwachte toeslagverlening voor inactieve deelnemers minder is dan 70% van de prijsindex. Advies aan het bestuur was om ervoor zorg te dragen dat de norm van 70% voor het indexatieresultaat in de toekomst aangehouden kan worden.

Het bestuur is er zich van bewust dat er sprake moet zijn van een consistent toeslagbeleid. Dit is onder de aandacht gebracht van sociale partners. In 2012 is besloten om de herverzekeringsovereenkomst met 1 jaar te verlengen. De financiering van het pensioenfonds en de consistentie in het toeslagbeleid zal in de toekomst adequaat geregeld moeten zijn. Het

bestuur beschouwt 2013 als overgangsjaar. Sociale partners dienen een aantal belangrijke keuzes te maken om de pensioenregeling aan te passen aan wijzigingen in het fiscale kader en toekomstbestendig te maken. Het bestuur heeft het voornemen om in de loop van 2013 een nieuwe continuïteitsanalyse te laten uitvoeren.

- De certificerend actuaris heeft het fonds geadviseerd de fondsspecifieke levensverwachting en sterftekansen te onderzoeken.

Het bestuur is van mening dat een onderzoek naar fondsspecifieke correctiefactoren voor een herverzekerd fonds minder van belang is en dat statistisch de omvang van het aantal deelnemers in het fonds een specifieke aanpak niet rechtvaardigt. Primair van belang zijn immers de grondslagen van het herverzekeringscontract.

De secretariële ondersteuning is met de komst van vaste secretaresse stabiel geworden al blijft de wens van het bestuur om een Pension Officer bestaan om de dagelijkse gang van zaken nog strakker aan te kunnen sturen.

Samen met de deelnemersraad heeft het bestuur de verkiezing van nieuwe leden van deze raad georganiseerd. Er zijn twee nieuwe leden uit de groepering deelnemers in de raad gekomen.

Goed pensioenfondsbestuur

Integere bedrijfsvoering

Wettelijk is geregeld dat een pensioenfonds maatregelen dient te treffen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen. Met de invoering van de Pensioenwet per 1 januari 2007 zijn de STAR-principes voor pension fund governance (PFG) verankerd in het wettelijk kader. Deze 32 principes betreffen de onderdelen zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie, deskundigheid, verantwoording en intern toezicht.

Het beleid van een fonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet. Dit houdt onder meer in:

- Adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en risicobeheersing.
- Analyse en beheersing van integriteitsrisico's.
- Voorkomen van belangenverstremming.
- Duurzame beheersing van (financiële) risico's.
- Tenminste eenmaal per drie jaar een continuïteitsanalyse.

Deelnemersraad

Vanaf 2008 is de deelnemersraad (DR) actief. De verantwoordelijkheid van de DR is vastgelegd in het huishoudelijk reglement en in de statuten. In het verslagjaar heeft het bestuur vier keer overleg gevoerd over de algemene situatie van het fonds, het deskundigheidsplan en de communicatieplannen. Het fonds heeft advies gevraagd en gekregen over het jaarverslag 2011, en de voorgestelde wijziging van het reglement en een aanpassing van de uitvoeringsovereenkomst. Verder is de DR betrokken geweest bij de voortgang van het traject rond de contractverlenging en de daarmee verband houdende financiering van de kostendekkende premie.

Intern toezicht en verantwoordingsorgaan

Het bestuur van het fonds besteedt conform de Pensioenwet en de daarin opgenomen eisen voor goed pensioenfondsbestuur veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing. Reglementair is bepaald hoe het bestuur omgaat met de rol als bestuur en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoording en intern toezicht.

Vanaf oktober 2007 is het verantwoordingsorgaan (VO) actief. Het VO bestaat uit een vertegenwoordiging van in totaal drie personen van werkgever, pensioengerechtigden en deelnemers. De opbouw is zodanig dat zoveel mogelijk wordt samengewerkt met de deelnemersraad teneinde overlapping te voorkomen. De verantwoording die het bestuur aflegt, is onderdeel van de jaarverslagcyclus en in dat kader ook het formele overleg te voeren tussen het bestuur en VO.

De opzet en inhoud van het jaarverslag zijn meer toegesneden op de verantwoordingswijze. In dit jaarverslag wordt separaat verslag gedaan van de bevindingen van het VO ten aanzien van het gevoerde beleid. Er heeft in 2012 vier maal overleg met het verantwoordingsorgaan plaats gevonden. De behandeling van het jaarverslag is een belangrijk onderwerp van dat overleg geweest. Ook is het VO geïnformeerd over de gang van zaken van het herverzekeringcontract.

Voor het intern toezicht is gekozen voor een visitatiecommissie, die eens in de drie jaar het beleid, bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkingsgraad van) het pensioenfonds beoordeelt. De visitatiecommissie heeft in 2010 haar werkzaamheden uitgevoerd. Het volgende bezoek van de visitatiecommissie is voorzien in 2013.

Reactie van het bestuur op rapportage verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft kennis genomen van het verslag van het verantwoordingsorgaan en de inhoud met de leden ervan besproken.

Het bestuur heeft op de bevindingen en conclusies van het VO de volgende reactie:

1. Tijdige informatieverstrekking achten wij van belang voor een goede taakuitoefening van het VO en ook voor een goede samenwerking met het bestuur. We zijn voornemens deze lijn in de toekomst voort te zetten.

2. Als onderdeel van het in punt 1 genoemde beleid zal het VO ook zoveel mogelijk worden meegenomen in de procesgang rond het voortzetten van het herverzekeringscontract en de eventuele alternatieven waaruit het bestuur zal besluiten.
3. Het verschil tussen de kostendekkende premie en de actuele premie is een feit waarop het bestuur in zeer beperkte mate invloed heeft. De sociale partners zijn de aangewezen partijen om dit verschil tot acceptabel niveau terug te brengen. Het bestuur heeft dit gesignaleerd en zal dit blijven doen tot er een acceptabele oplossing is gevonden.
4. Voor de demografische ontwikkelingen heeft het bestuur oog en zij heeft waar het gaat om de gevolgen daarvan de sociale partners geïnformeerd.
5. Het VO wijst terecht op het belang van een goed functionerende en actuele website en het bestuur zal zich blijven inspannen om de kwaliteit daarvan in de toekomst structureel op niveau te houden.
6. Het bijhouden van een actielijst met het VO lijkt ons een praktisch en zinvol advies en wij zullen daaraan invulling geven.

Het bestuur zal zich blijven inspannen voor een goed samenwerking met het verantwoordingsorgaan. In het kader van evenwichtige belangenafweging is dat essentieel. De veranderingen en uitdagingen die in de nabije toekomst op het fonds afkomen zijn reden te meer om tot een tijdige en intensieve dialoog te komen. Het bestuur is het verantwoordingsorgaan erkentelijk voor de rol die zij daarin ook in het verslagjaar heeft vervuld.

Het bestuur is verheugd over het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid en het jaarverslag.

Deskundigheidsbevordering

Verschillende bestuursleden hebben seminars en andere bijeenkomsten bijgewoond die voor een belangrijk deel in het teken stonden van de effecten van de kredietcrisis en de communicatie aspecten ervan. Het pensioenakkoord en de nieuwe ontwikkelingen in het regeerakkoord zijn bij deze bijeenkomsten aan bod gekomen.

Het bestuur heeft besloten om begin 2013 een bestuursevaluatie te houden om de competenties van het hele bestuur tegen het licht te houden.

Voor de leden van de DR en het VO is voor 2012 geen opleiding georganiseerd. Die zullen in het voorjaar van 2013 worden gehouden.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving.

Gedragscode

Jaarlijks wordt door de bestuursleden en andere bij het fonds betrokken functionarissen, zoals leden van het verantwoordingsorgaan, de gedragscode getekend. Tijdens overleg met de compliance officer heeft het bestuur geconstateerd dat zich geen onregelmatigheden hebben voorgedaan.

Toezihtouder

Met de toezichtouders DNB en AFM is regulier schriftelijk contact onderhouden, zij hadden geen op- of aanmerkingen.

Uitbesteding

De pensioenafspraken zijn sinds 1 januari 2002 herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V. (Aegon). Vanaf 1 januari 2008 is het contract voor een periode van 5 jaar verlengd tot en met ultimo 2012. Hiervoor betaalt het fonds voor deze periode van 5 jaar periodieke gelijkblijvende jaarpremies. Aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering van voor 2002 zijn herverzekerd bij de Reassurantie Maatschappij Nederland N.V.; aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering ingegaan na 2001 zijn herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V.

Het bestuur heeft elk kwartaal regulier overleg gevoerd met de uitvoeringsorganisatie over de dienstverlening overeenkomstig de service level agreement. Tussentijds is er over diverse aspecten van de uitvoering overleg geweest. Deze uitvoering verloopt in goede orde.

De beleggingscommissie heeft drie tot vier maal per jaar overleg over de performance door Aegon IM.

Van zowel Aegon als Aegon IM worden ISAE 3402 rapportages ontvangen. Deze rapporten worden door het bestuur als bewijs gezien dat de procesuitvoering bij zowel Aegon als Aegon IM volgens de regels verloopt.

Pensioenparagraaf

Karakter pensioenregeling

Aan de daarvoor in aanmerking komende vliegers van Transavia Airlines C.V. zijn volgens het pensioenreglement de hierna volgende pensioentoezeggingen gedaan. De pensioenregeling is een middelloonregeling en wordt gekwalificeerd als een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet.

Pensioentoezeggingen:

- a) Ouderdomspensioen, vanaf de eerste dag van de maand waarin de 58e verjaardag valt. De opbouw van het jaarlijks ouderdomspensioen bedraagt voor elk deelnemingsjaar 1,8% van de voor het betreffende deelnemingsjaar vastgestelde pensioengrondslag (artikel 7 Pensioenreglement).
- b) Partnerpensioen, vanaf de dag van het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. Het partnerpensioen bedraagt 70% van het ouderdomspensioen (artikel 8 Pensioenreglement).
- c) ANW-overbruggingspensioen gaat in op de dag van het overlijden van de deelnemer tijdens het dienstverband en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de partner van de overleden deelnemer overlijdt, echter uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin die partner de leeftijd van 65 bereikt. Per 1 juli 2012 was het jaarlijkse ANW-overbruggingspensioen bepaald op € 22.316 (2011: € 22.004) (artikel 9 Pensioenreglement).
- d) Wezenpensioen is per kind gelijk aan 14% van het ouderdomspensioen waarop de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde recht had, c.q. 14% van het ouderdomspensioen waarop de deelnemer recht verkregen zou hebben, indien hij met ongewijzigde pensioengrondslag in leven en in dienst van Transavia Airlines C.V. zou zijn gebleven (artikel 10 Pensioenreglement).
- e) Beroepsongeschiktheidspensioen, deze aanspraken ontstaan indien de deelnemer tijdens het dienstverband en vóór het bereiken van de 56-jarige leeftijd geheel of gedeeltelijk beroepsongeschikt wordt verklaard en deze ongeschiktheid 24 maanden heeft geduurd. Het beroepsongeschiktheidspensioen loopt tot de aanvang van het ouderdomspensioen (artikel 11 Pensioenreglement). Op basis van deze regeling bedragen de vastgestelde pensioenafspraken 60% van het laatstgenoten jaarloon gemeten op het tijdstip dat de beroepsongeschiktheid een aanvang nam. Op de uitkeringen worden inkomsten uit hoofde van AAW en WAO/ WIA volledig in mindering gebracht. Daarnaast wordt ook onder bepaalde voorwaarden het inkomen uit arbeid van de deelnemer op het beroepsongeschiktheidspensioen in mindering gebracht.

Wijziging pensioenregeling

In het verslagjaar is de pensioenregeling inhoudelijk op een aantal onderdelen gewijzigd. Zo is naast enkele wettelijke en tekstuele wijzigingen de tekst van het artikel 21, toeslagen en de uitsluitingclausule aangepast.

Toepassing toeslagenbeleid

Zolang sprake is van een actief dienstverband bij Transavia Airlines C.V. worden de aanspraken die in het verleden zijn opgebouwd, jaarlijks onvoorwaardelijk aangepast aan de hand van de CBS loonindex, voor zover dit percentage niet meer dan 2% bedraagt. Als de loonindex in enig jaar met meer dan 2% stijgt, beslist het bestuur van het pensioenfonds over de toekenning van toeslagen boven 2%. Het bestuur zal daarbij uitgaan van de op dat moment beschikbare middelen van het fonds. De toekenning van toeslagen boven de 2% is dus voorwaardelijk. Hier is geen recht op en hier wordt ook geen premie voor betaald of reserve voor aangehouden. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. In 2012 is voor wat betreft het onvoorwaardelijke deel van de toeslag de indexatie per 1 juli 2012 volledig toegepast en bedraagt 1,58 %.

Voor niet-actieven (inclusief pensioengerechtigden) geldt dat de jaarlijkse toeslag verlening volledig voorwaardelijk is gebaseerd op het CPI van alle huishoudens; het bestuur beslist jaarlijks of en zo ja, in hoeverre een toeslag op de pensioenen wordt toegekend. Er is geen recht op toeslagen en er wordt ook geen premie voor betaald of reserve voor aangehouden. In 2012 is de toeslag per 1 juli 2012 niet volledig, maar voor 75% toegepast en bedraagt 1,54 %.

Verwachte wijzigingen in het komend jaar

In 2013 komt er een tijdelijk aanpassing van de pensioenregeling: zo zal de onvoorwaardelijke toeslag in 2013 een voorwaardelijke zijn. Verder verwacht het bestuur op grond van de wijziging van de AOW leeftijd en de pensioen richtleeftijd en de daaraan gekoppelde maximale fiscaal toegestane opbouw een aanpassing van het reglement.

Mutatieoverzicht deelnemers

Overzicht verloop actieve deelnemers (inclusief arbeidsongeschiktheid)

		2012	2011
(in aantallen)			
Stand per 1 januari	510	521	
Bij: Nieuwe toetredingen	-	-	
		510	521
Af: Overlijden	-	-	
Pensioen	2	6	
Uit dienst	3	5	
		5	11
Stand per 31 december		505*	510*

* Inclusief 21 beroepsongeschikten (2011: 20 beroepsongeschikten)

Beleggingenparagraaf

Beleggingsperformance

De beleggingen van de pensioengelden worden binnen het mandaat verzorgd door vermogensbeheerder Aegon Asset Management en ING Investment Management. Het afgelopen verslagjaar is de beleggingsperformance bij Aegon voor wat betreft het verzekeringsdepot ten aanzien van aandelen +14,7% geweest, voor vastrentende waarden +12,5%, voor vastgoed +26,3%, voor grondstoffen -0,1% en voor LDO (Long Duration Overlay) vanwege de nog verder dalende rente 110%, in totaal +16,6%.

Het rendement op het vrij vermogen depot bij Aegon bedroeg 13,5%. De beleggingen bij ING IM bestaan uit participaties in het INI Global Equity Fonds (passief mandaat) en hebben in 2012 een rendement van +17,7% te zien gegeven.

De totale portefeuille excl LDO liet derhalve een rendement van 13,6% na kosten zien, terwijl de samengestelde benchmark 11,8% gedaan heeft, resulterend in een outperformance van 1,8%. Het beleggingsrendement incl. LDO bedroeg in 2012 +16,3%. een samengestelde benchmark waarin LDO wordt meegenomen is niet voorhanden. De beleggingsperformance over 2012 is fors hoger dan de rente waarmee in het garantiecontract gerekend wordt.

Vooruitblik 2013

Door de onzekerheid op de financiële markten en zorgen over de economische ontwikkelingen tezamen met de schuldencrisis in Europa zullen de rendementen in de meeste beleggingscategorieën naar verwachting matig zijn in 2013, en we zullen met veel volatiliteit in de markten te maken krijgen met onzekere vooruitzichten voor het rendement. De eerste vijf maanden van 2013 bevestigen dit beeld, zij het dat de aandelenbeleggingen t/m april 2013 zeer goed renderen.

Financiële paragraaf

Samenvatting van de financiële positie van het fonds en ontwikkelingen gedurende het jaar

De rente is ook in 2012 gedaald en op een historisch laag niveau aangekomen. Daardoor is de actuariële benodigde voorziening per 31 december 2012 gestegen tot € 328,7 mln. Conform de verslaggevingseisen behorende bij garantiecontracten is deze post ook als vordering op de balans opgevoerd onder de noemer "Herverzekeringsdeel technische voorzieningen".

Actuariële paragraaf

Solvabiliteitstoets

De solvabiliteitstoets is voor het jaar 2012 door AON/Hewitt uitgevoerd. De aanwezige reservepositie is bepaald op € 39.072.980 positief, volgens de volgende berekening:

(in euro's)

Vordering op herverzekeraar	328.744.968
Overige middelen pensioenfonds	<u>39.269.420</u>
Beschikbaar vermogen	368.014.388
Af: Technische voorzieningen	-/-328.744.968
Af: Minimaal Vereist Eigen Vermogen	<u>-/-196.440</u>
Reservepositie	<u>39.072.980</u>

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum tenminste gelijk aan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Technische analyse

In 2012 is een positief resultaat van € 6.713.621 behaald. Om inzicht te verkrijgen in de totstandkoming van dit resultaat is een uitsplitsing naar verschillende bronnen noodzakelijk. Deze zogeheten technische analyse heeft tot doel om het genoemde behaalde resultaat onder te verdelen door de posten van de staat van baten en lasten te confronteren met posten van de ontwikkeling van de Voorziening Pensioen Verplichtingen.

Dit geschiedt door vergelijking van de realisatie en veronderstellingen. Met andere woorden, er volgt een vergelijking tussen de feitelijk behaalde resultaten en de verwachte resultaten volgens de aannames en veronderstellingen.

Deze technische analyse is niet uitgevoerd over het boekjaar 2012. Het bestuur is voornemens om in het kader van de afloop van het herverzekeringscontract cq contractsverlenging voor het boekjaar 2013 de technische analyse op te vragen bij de herverzekeraar teneinde zich een goed oordeel te kunnen vormen over verschillende componenten van het resultaat.

Risicoparagraaf

Beleggingsrisico

De in 2011 afgeronde ALM studie heeft in 2012 niet tot wijziging van het beleggingsmandaat van het bekleemd vermogen geleid. Vanwege de lage rente wordt gewerkt aan een aanpassing van het beleggingsmandaat voor het vrije vermogen, in die zin dat er een voorstel wordt uitgewerkt om een gedeelte van het vastrentende deel te verminderen en om te zetten in ABS (Asset Backed Securities). Het bestuur is voornemens om in overleg met Aegon hierover in de loop van 2013 een besluit te nemen.

Renterisico

Om het renterisico van de verplichtingen gedeeltelijk af te dekken, is de duration (gewogen looptijd) van de vastrentende waarden per 1 maart 2008 voor 50% in overeenstemming gebracht met de looptijd van de pensioenverplichtingen door middel van een LDO (Long Duration Overlay). Hierdoor wordt het renterisico op de pensioenverplichtingen voor de helft beperkt. Hoewel in 2012 met Aegon overleg is geweest om deze afdekking te wijzigen is besloten om dit om redenen van risicobeheersing niet te doen.

Actuariële risico

De rechtenopbouw en de daarmee gepaard gaande berekeningen, die op actuariële grondslagen zijn gebaseerd, om tot de pensioenverplichtingen te komen worden ieder jaar geëvalueerd. De actuariële grondslagen bevatten een aantal verwachtingen en hypothesen van algemene aard zoals o.a. de overlevingstabel. Wij zullen de grondslagen nauwlettend volgen en indien daartoe aanleiding is, in overleg met de actuaris, de grondslagen aanpassen. Het actuariële risico is geheel afgedekt als gevolg van het garantiecontract dat met Aegon overeengekomen is. Voor 2012 is dit risico verhoogd wat tot uitdrukking komt in de hogere opslag op de VPV vanwege de hogere levensverwachting. Dit leidt ook tot een aanzienlijke verhoging van de garantiekosten in 2013 en daarmee de kostendekkende premie.

Krediet risico

Het kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop een fonds vorderingen heeft. De belangrijkste tegenpartij van het fonds is Aegon Levensverzekering N.V. met wie het fonds een overeenkomst tot herverzekering van de pensioenverplichtingen, premievrijstellingrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico's heeft gesloten. De creditrating van Aegon Levensverzekering N.V. was en is AA-. Er is geen verwachting dat deze naar beneden zal worden aangepast,

Bij het opstellen van het operational risk sheet zijn als de belangrijkste overige risicofactoren vastgesteld:

- De continuïteit in de bedrijfsvoering van SPTV. Het bestuur ziet als mogelijke oplossing de aanstelling van een "pension officer" en samenwerking tussen fondsen.
- Het gebrek aan juridische kennis. Inmiddels is één van de bestuursleden een juriste waarmee het bestuur flink aan juridische kennis heeft gewonnen.

Toekomstparagraaf

De rating van Aegon Levensverzekering N.V. is nog steeds AA-. Dit heeft geen effect op de jaarrekening. Het bestuur monitort de kredietwaardigheid zorgvuldig maar er is geen aanleiding tot specifieke actie in deze.

In de loop van 2013 zal de deskundigheid van het bestuur verder vergroot door het organiseren van een cursus op niveau 2.

Het bestuur maakt zich samen met het fondsbestuur van Stichting Transavia Pensioenfonds Grond Cabine hard voor de aanstelling van een pensioendeskundige die zich bezig moet gaan houden met de ondersteuning van de besturen met name voor wat betreft de dagelijkse werkzaamheden. Er is een functieomschrijving en een kosten/batenraming opgesteld. Ook in 2013 zal naast een goede secretariële ondersteuning dit een belangrijk aandachtspunt van het bestuur blijven.

Nu in 2012 is gekozen voor een voortzetting van het contract met Aegon voor één jaar zal in 2013 wederom het overleg met diverse partijen worden gevoerd om een besluit te nemen over de periode na 2013. Daarbij is ook van belang wat de politiek besluit over de pensioenwetgeving. Verhoging van de AOW leeftijd, verhoging van de pensioenrichtleeftijd en verlaging van de fiscaal toegestane opbouw zijn van grote invloed op de huidige regeling. Los daarvan is de onzekerheid en dus onrust op de financiële markten van invloed op de rentestand. Daarmee staat de VPV hoog en de dekkingsgraad onder druk. Voor de financiering van de toekomstige pensioenopbouw moeten de sociale partners met solide oplossingen komen om de regeling voor het bestuur uitvoerbaar te houden.

De financiële markten zullen te maken blijven krijgen met de schulden crisis in Europa en de V.S. veroorzaakt door de hoge schuldenlasten van overheden. De impact hiervan op renteontwikkelingen en op het rendement van de verschillende beleggingscategorieën is moeilijk te voorspellen.

De nieuwe overlevingstafels verhogen de toekomstige verplichtingen van het fonds. In de loop van 2013 zal verder worden gewerkt aan en overlegd over de voortzetting van het herverzekeringscontract met Aegon. Ook zullen andere mogelijkheden moeten worden onderzocht.

Wellicht zal een nieuwe ALM studie nodig zijn om meer up to date informatie te krijgen waarmee het beleggingsmandaat kan worden bepaald en inzicht geven of de doelstellingen van het fonds ook in de toekomst kunnen worden gehaald.

Schiphol, 21 juni 2013

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers

Het Bestuur